

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director: **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Redactor-proprietar: **I. S. CODREANU**Licențiat în Drept și științe de Stat
Avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei

6 luni 20 "

3 luni 10 "

Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

**Apare de două ori pe săptămână
sub redacțiunea unui comitet**

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația

București, CALEA RAHOVEI

Lângă Palatul Justiției

TELEFON 16/98 —

**AVIS.—Cu acest număr încheiem anul 1913.
Numărul viitor va apare cu data de Miercuri
1 Ianuarie 1914.**

TABLA DE MATERII pentru anul 1913 întocmindu-se de d-l *G. St. Bădulescu*, Primul-grefier al Înaltei Curți de casație și membru în comitetul de redacție, s'a pus sub presă.

Ea este un adevărat *repertoriu juridic*, ca și cele din anii trecuți, și se va pune în vânzare tot pe prețul de 5 lei. Nu se va servi însă de cât numai abonaților la corent cu plata.

Rugăm pe d-nii abonați a ține seamă de sacrificiul ce ne impunem cu apariția regulată a acestui ziar și a binevoii să ne trimită prin mandat poștal, la Redacție, costul abonamentelor datorite, fără a mai aștepta alte înștiințări.

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite numai prin mandat poștal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, iar cei din capitală să plătească ca și până acum vechiului nostru încasator *Tudoroiu* sau ajutorului său *C. Petculescu*.

S U M A R

— Modul de evaluare a averilor și taxelor succesoriale, de d-l avocat *C. Ceruleanu*;

— Raportul judecătorului Ocol. Boteni-Museel, către Ministerul de Justiție, cu privire la lipsurile constatate în aplicarea legii timbrului;

— Idem al judecătorului Ocol. Slobozia-Cireș-Brăila, idem; JURISPRUDENȚA

— Casație s. II: *Proc. general al Curții de apel Iași cu A. Leizer și Rubin Solomon ș. a.*, (Calomnia comisă prin foi volante imprimate, trimise prin poșta la diferite persoane, este un delict de presă, și ca atare de competența Curții cu jurați);

— Casație s. III: *Ministerul de finanțe cu W. Siebrecht ș. a.*, (Dacă actul de partaj sau de desfacere a unei asociațiuni, cuprinde și vânzări ce-și fac coproprietarii între dânsii, conform art. 48 al. 2 leg. timbrului, trebuie a se plăti taxa de transmitere);

— Trib. civil din Lille: Tatăl administrator legal, în timpul căsătoriei, al bunurilor copilului său minor, nu este supus formalităților la care este supus tutorul, deci poate face o transacție de căteori este vorba de un drept personal mobilier, cu o Notă.

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de Casație

— Casație s. I: No. 1: Daruri sub codul Caragea.—Dacă pentru dovedirea lor se cerea act scris.—Dovedirea lor prin martori; No. 2: Pensii.—Retineri făcute din retribuțiuni plătite din fondul de material.—Restituirea lor ca fiind făcute fără cauză.—Art. 55 din legea pensiunilor.]

— Casație s. II: No. 1: Hotărnicie.—Executarea ei.—Contes-

tațiune.—Menținerea statului quo printr-o ordonanță prezidențială, până la judecarea contestației.—Art. 66 bis, pr. civ. și art. 31 Regulamentul hotărnicilor; No. 2: Denunțare calomnioasă.—Imputarea unei crime.—Dacă instanța corecțională este în drept a cerceta temeinicia faptului imputat.—Art. 294 c. penal.

— Casație s. III: No. 1: Apel nemotivat.—Acordarea unui termen spre a formula și depune motivele.—Nedepunerea lor decât în ziua termenului al doilea.—Decădere din dreptul de a se folosi de ele.—Respingerea apelului ca nemotivat.—Art. 333, 326 și 69 pr. civilă.

Modul de evaluare a averilor și taxelor succesoriale *

Taxele de succesiune formează o parte importantă din legea timbrului și un izvor fecund de procese fiscale. Nu voi intra în discuțiunile cari privesc origina și fundamentul juridic al acestui drept al Statului; ci, considerând aceste taxe ca un simplu impozit, voi căuta să arăt că sistemul de constatare a acestor dări este defectuos și din cauza lui se dă naștere la multe nedreptăți și foarte multe procese fiscale.

Ca orice impozit, spre a putea fi pretins de Stat, e nevoie să fie constatat. Toate celelalte dări se constată fie după legile speciale, fie după legea de constatare și percepere—care edictează principii generale în materie de impozite. Modul de constatare a taxelor succesoriale e prevăzut în legea timbrului și dă naștere la nesfârșite dificultăți.

Dacă am avea cadastru, toate dificultățile s'ar ocoli, căci s'ar cunoaște și întinderea și valoarea averii fiecăruia și nu am mai avea discuțiuni atât de aprinse între contribuabil de o parte—care are interes să diminueze valoarea și cantitatea averii spre a plăti cât mai puțin—și fise de altă parte, care are interes să încaseze cât mai mult. Dar la noi, nici comercianții nu țin registre în regulă și ceilalți cetățeni și mai puțin, așa că noi înșine nu știm în mod pozitiv aceia ce fiecare din noi avem în realitate.

* Acest studiu a fost expus ca conferință în ședința dela 15 Noemvrie 1913 la Cercul juridic din Prahova

În lipsă de un cadastru și de speranța de a avea un cadastru, legea a căutat să stabilească oarecare norme după care să se constate și per-ceapă acest impozit.

Prima lege în materie de timbru, cea din 1872, prevedea în art. 42 al. h: «Taxele de înregistrare «se vor calcula pentru transmisiunea succesiuni-lor după valoarea declarată de moștenitori, sau «după estimățiunea făcută de Tribunal în caz de «contestație din partea administrațiunii».

Principiu deci: Valoarea averilor succesoriale se va calcula după declarația moștenitorilor, iar Statul în cas de nemulțumire, are drept de contestație la Tribunal.

Un singur caz prevedea dreptul Statului de a face evaluarea, eră cel din art. 48: «Când un moș-tenitor sau legatar nu va face declarațiunea pres-crisă de art. 46 și va poseda moștenirea sau «legatul cuvenit lui, fără a fi plătit taxa legală, «într'un asemenea caz Ministerul finanțelor sau agenții săi, aflând faptul, va urmări, prin casierul «respectiv, plata taxei cuvenite și a amendei pre-«văzute de art. 64, rămânând însă părții nemul-«țumită dreptul de a face contestațiune la Tribu-nal, după ce însă va achita plata taxei cerută».

Același principiu se repetă prin legea din 1881, și abia în legea din 1900 (art. 62 al. f.) se mai adaugă, ca normă, că valoarea imobilelor nu va fi inferioară venitului din rol multiplicat cu 20.

După acest sistem, vedem că moștenitorii fă-ceau evaluarea, de unde rezultă o inferioritate pen-tru Stat și de multe ori posibilitate de a se să-vârși fraude în paguba fiscoiului.

Din cauza acestor neajunsuri, legiuitorul din 1906 a schimbat sistemul trecând Statului drep-tul de evaluare (art. 66) și lăsând părții dreptul de apel la Tribunal (art. 68) în caz de nemulțu-mire pe evaluarea fiscoiului.

Dacă primul sistem nu eră destul de bun pen-tru constatarea acestor taxe, apoi al doilea sis-tem nu e mai fericit. După art. 66 din legea din 1906, Ministerul de Finance, având în vedere și constatăriile făcute de agenții săi, dă o deciziune motivată, care să cuprindă valoarea averii ră-masă în succesiune și taxele ce urmează să se plătească pentru ea. Or, se știe că dacă după pri-mul sistem erau acuzați moștenitorii că frustrează Statul prin evaluări derizorii, nu mai puțin sunt acuzați de spirit de fiscalitate și de exagerare, agenții fiscoiului, de multe ori, chiar pe nedrept. E suficient ca un bun din succesiune să fie eva-luat prea mult, și instanțele noastre judecătorești sub această impresiune reduc valoarea tuturor bunurilor succesoriale și rezultatul să fie contrar așteptărilor Ministerului.

Dar seria de neajunsuri e mare:

Procesul verbal neapelat în 30 de zile devine executor. Dar Statul execută chiar în caz de a-pelare. Și se explică. El având interese urgente caută să realizeze cât mai neîntârziat sumele ce trece în roluri, în urma deciziei sale. A edictat măsuri de procedură urgentă, dar tribunalele sunt așa de încărcate că sunt în imposibilitate mate-rială de a judeca urgent aceste pricini, apoi sis-temul probelor încă necesitează timp și termene și de aci neajunsul pentru contribuabil de a se vedea executat mai înainte ca Tribunalul să se pronunțe.

Tot din nevoia de a se judeca urgent, s'a edic-tat obligația de a se alege domiciliul în orașul de reședință al Tribunalului (art. 68), apoi termenul de opoziție curge dela pronunțare ș. a. Dar ale-gerea domiciliului în orașul de reședință face ca de cele mai multe ori partea să nu cunoască ter-menul de înfățișare. Hotărârea dată în lipsă nu i se mai comunică și astfel apelul său nu a mai avut nici un efect. Agenții fiscali, cum sunt în ge-nere perceptorii dela sate, căci ei de fapt dau de-cizia, iar Ministerul numai o parafează, nepose-dând cunoștințele juridice necesare, de multe ori taxează averi streine de defunct, încheind procese verbale nule sau supun la taxe nu pe adevărații moștenitori, ci persoane streine de moștenire.

Tot din cauza lipsei de cunoștințe juridice, se mai nasc dificultăți atât pentru agenții cari dre-sează actele de constatare, cât și pentru Tribu-nalele care sunt chemate numai a confirma, re-duce sau anula procesele verbale, din aplicarea art. 73 din lege, atunci când se găsesc în discu-țiune succesori testamentari, cu succesori rezervatari sau alte categorii de moștenitori. Cazurile în care se constată greutatea agenților de a da o justă soluție în această privință, sunt foarte dese.

Procedura în materie fiscală este gratuită. Cu toate astea, toate actele, certificatele și copiile de care se servă părțile trebuiesc făcute pe timbru și iată deci un al doilea impozit provocat pentru apărarea celui dintâi. Dar nevoia de a se aduce martori din părți îndepărtate de multe ori de 60-70 km. etc.

Șirul neajunsurilor e nelimitat și cu toate că legiuitorul a căutat să dea cât mai multe solu-țiuni la nevoile ce zilnic se ivesc în practică, ve-dem că rezultatul nu e de loc satisfactor.

Zilnic se plâng contribuabilii de nedreptăți, zil-nic se ivesc înaintea Tribunalului conflicte între Stat și particulari. Se numără cu miile procesele fiscale—în speța ce ne interesează—și mare parte din apelanți sunt țărani, pe care agenții îi arată că au peste 5 Ha. iar ei caută să dovedească că au mai puțin, spre a fi scutiți.

Nimeni nu se plânge de impozitul acesta.

Toți se plâng de sistemul de evaluare, ceea ce m'a îndreptățit a face studiul de față.

Nici unul din impozite nu dă loc la atâtea nemulțumiri, ca taxele de succesiune. Aceasta dovedește că molul de impunere e defectuos.

Modul de constatare a impozitelor în genere e prevăzut de legea de constatare și percepere. Art. 5 și 6 arată comisiunile care fac recensământul general, cum și comisiunile așa zise de prefaceri, comisiuni cari formează primul grad de jurisdicție în această materie; iar art. 11 arată cum se formează comisiunile de apel, adică al doilea grad de jurisdicție.

Până azi primul grad de jurisdicție în materie de taxe succesoriale eră: declarația succesorilor, până la 1906, sau deciziunea Ministerului de Finance dela 1906 încoace.

Cum nici un sistem din acestea nu au satisfăcut interesele contribuabililor și ale fiscoi, cred că un sistem eclectic, alcătuit după normele celorlalte impozite ar da rezultate mai eficace.

Interesele Statului ca și ale contribuabililor ar fi mai just apărute și nici principiile de drept, în materie de succesiune, nu ar mai fi masacrate.

Sistemul acesta ar consta :

I. Succesorii vor fi obligați a face declarațiunea de deschidere a succesiunii și vor mai fi obligați a indica averea, care compune masa succesorală, cum și valoarea ei, indicând și persoanele chemate la succesiune după lege și gradul lor succesoral.

II. Perceptorul sau controlorul fiscal va studia actele și datele arătate de moștenitori, formulând părerile sale.

III. Arătările succesorilor și ale fiscoi se vor supune examenului unei comisiuni ce s'ar aduna în prima jumătate a primei luni din fiecare trimestru în fiecare comună.

Comisiunea ar trebui formată din judecătorul de ocol respectiv—el fiind dator și după lege să facă și inventarierea averilor, și după delegațiunile ce se dau de tribunale—ca președinte, perceptorul sau controlorul fiscal ca membru al comisiunii, delegat din partea Statului și dintr'un delegat al contribuabililor conform art. 6 al. a din legea de constatare și percepere.

Intr'o astfel de comisiune interesele fiscoi ar fi apărute de delegatul său, acelea ale succesorilor de delegatul contribuabililor, iar judecătorul ar fi cumpăna dreptei judecăți și paznicul principiilor juridice în materie de succesiuni.

O hotărâre de impunere de această natură nu ar păcătuși nici cu greșeli de drept, nici din punctul de vedere al evaluărilor.

Dacă totuși s'ar întâmpla ca vreuna din părți,

fie Statul, fie succesorii să se creadă nedreptățiți, vor avea dreptul a apela la Tribunal.

Comisiunile vor putea să facă toate cercetările și investigațiunile spre a se convinge de adevărata valoare a sucesiunilor.

Sistemul nu ar fi perfect, dar oricum preferabil sistemelor de pânăazi.

Ni s'ar putea obiecta, între altele, că nu ar trebui amestecat judecătorul în acte de administrație, că justiția e mai greoaie, și că aceste comisiuni nu ar lucra decât cu greutate.

Răspundem : succesiunile sunt prin excelență de domeniul justiției. Ce ar însemna că mai adăogăm și partea de evaluare? Dar azi prin apelul la Tribunal, nu se repun chestiunile de evaluare întocmai ca la prima instanță? Nu se zăbovesc și azi soluțiunile în procesele privitoare la taxe succesoriale? Apoi comisiunile de apel în materie de constatare de impozite nu sunt prezidate de președintele Tribunalului?

Nici-o garanție mai puternică de dreptatea unui impozit nu putem avea decât atunci, când interesele noastre sunt încredințate justiției.

Vor lucra și vor lucra repede și cu dreptate aceste comisiuni, pentru că vor fi convocate de perceptori, cari vor cere judecătorului, să-i prezideze spre a forma titlurile de impuneri și vor insista a se da soluțiuni grabnice chestiunilor ce le vor fi deduse, pentru că și legea va impune modul de lucrare.

Rezultatul va fi însă neprețuit de folositor. Nu vom mai avea Tribunalele împovărate de atâtea procese fiscale. Nu vom mai avea atâtea nenorociți de săteni târați pentru taxe de 50—100 lei din creierii munților și din fundul văilor, distanțe de zeci de kilometri, până la reședința Tribunalului spre a susține, că averea trecută în rol pe numele tatălui lor nu o au după urma acestuia, ci după urma mamei lor, care e înțată din viață de mai bine de zece ani, ș. a.

Titlul statului, ca bază de urmărire, nu ar mai fi nici jicnitor și nici atât de criticat ca în sistemul actual.

C. CERULEANU

Avocat al statului în Prahova

*Raportul Judecătorului Ocolului Boteni-Muscel, către Ministerul de justiție, cu privire la lipsurile constatate în aplicarea legii timbrului *).*

Domnule Ministru,

Ca urmare la ordinul D-v. No. 31722/913, avem onoare a vă comunica următoarele observa-

*) Tot asupra legii timbrului a se vedea și *Curierul Judiciar* No. 75 pag. 795—797 și No. 79 pag. 828—829.

țiuni și lipsuri, ce am constatat în legea asupra taxelor de timbru și înregistrare.

I. Astăzi, când afacerile dintre oameni, au devenit mai multiple și de diverse naturi, — lipsa unor taxe de timbru mai puțin variate, e mult simțită. Mai întotdeauna când între părți intervine un act, fără concursul autorităților și care trebuie făcut pe timbru, acesta nu e făcut pe timbru suficient.

Părțile chiar cele cu afaceri mai multe și deci presupuse mai cu experiență, din cauza deosebirilor de taxă dela act la act, nu sunt în stare ca singure să-și confecționeze un act, pe hârtie cu timbru suficient — lucru ce îngreunează afacerile lor.

O simplificare a diverselor taxe se impune:

Așu, taxarea tuturilor actelor făcute pe un termen de, — să se facă după valoare și termenul prevăzut în act, — iar proporția termenului care servește la calcularea taxei, să fie asemănătoare pe cât e posibil, la cele mai multe acte.

Afară de aceasta, intervalele de timp care servesc la calcularea taxei să fie pe primii ani cu mult mai mici, și apoi treptat, intervalele de timp să devie mai mari. Bunioară la contractele de locațiune intervalul de timp de un an până la cinci ani inclusiv, — pentru care se percepe taxa de 50 bani la sută, e prea mare. S'ar putea împărți acest termen, în două intervale de timp cu taxe diverse. Așu dela un an, până la 3 ani inclusiv, să fie o taxă de, la suta de lei, și dela 3 ani până la 5 ani, altă taxă.

Calcularea taxei în modul acesta, ar avea pe intervalele de timp dela 3 ani în sus, și importanța că ar atrage luarea aminte la transcrierea actelor, — căci ar corespunde cu timpul dela care se cere transcrierea actelor.

Și, orice coală timbrată să poarte pe pagina din urmă jos instrucțiuni sumare, prin care să se arate actele la confecționarea cărora poate servi.

II. Dispozițiunea art. 41 din legea timbrului, după care taxele timbrului proporțional merg din sută în sută până la mie, iar dela mie în sus, din mie în mie, — fără a se fracționa, este neechitabilă. Așu la un contract de închiriere cu chirie anuală de 1001 lei sau ceva mai mult, se plătește

aceiaș taxă ca la un contract cu chirie anuală de 1999 lei. Această taxă silește de multe ori pe părți să pue în contractul lor, — un preț cu mult mai mic decât cel adevărat, suplinind diferența de preț, prin declarații sau chitanțe.

III Dispozițiunea art. 49 din legea timbrului, după care înzestrările și donațiunile făcute cu titlu de dotă, de orice bunuri imobile sau mobile, în linie descendentă sunt scutite de taxă — ar trebui să se întindă și la celelalte categorii de moștenitori și chiar la persoane streine de orice grad de rudenie, cari cu atât mai mult ar trebui încurajați în nobila lor faptă. E adevărat că cei înzestrați de ascendenți plătesc o taxă, cu ocaziunea deschiderii succesiunii înzestrătorului și pe care cei înzestrați de colaterali sau de persoane streine de orice grad de rudenie n'o plătesc decât dacă ar fi chemați la succesiunea lor. Dar, și aci, n'ar fi decât tot o încurajare a celorlalte categorii de înzestrători, să fie mai darnici în donațiunile ce fac și să-și ascundă sau micșoreze valoarea averii donate, și să înlesnească astfel contractarea a cât mai multor căsătorii, fapt ce-și are și o importanță socială.

IV. Ar trebui prevăzut în legea timbrului, la ce timbru sunt supuse acte ca: procura, declarațiunile, etc.

V. Ar trebui prevăzut în legea timbrului, ca timbrul mobil ce se anulează la autentificarea diverselor acte să se lipească numai pe copia actului iar nu pe original, cum se obișnuiește la unele instanțe judecătorești. Utilitatea practică a acestei dispozițiuni se înțelege dela sine. Copia actului rămâne la dosar, unde se poate controla cu ușurință de a fost sau nu anulat timbru la autentificarea actului, și apoi la actele în care originalul se face în dublu exemplar ca la schimburi, în sistemul în care timbrul autentificării se anulează pe original, — pe care din cele două originale ar urmă să se anuleze timbrul?

VI. Orice act să se poată face la comune și pe hârtie liberă, percepându-se taxa cuvenită numai după viza judecătorului, cu obligațiunea din partea acestuia de a nu primi la vizare decât actele care s'au confecționat în ziua prezentării lor la viză, sau într'un termen de, și că toate părțile prevăzute în actul care e supus vizei să

fie de față. Cu modul acesta s'ar aduce mai multă înlesnire părților, acolo unde nu se găsesc coli timbrate—și fără ca statul să fie frustat.

VII. Dreptul judecătorilor de a constata contravențiile la legea timbrului la actele ce li se prezintă,—și a le impune la taxa de timbru pe care urmă să se facă actul, și la amenda prevăzută de lege.

Dispozițiunea aceasta ar fi foarte practică și utilă în acelaș timp, — mai ales la comune — unde e știut câte amânări trebuie să ia un proces, până să se vizeze câte o chitanță sau act, de Administrația financiară. În sistemul nostru, judecătorul constată prin viza pusă pe act, ce timbru și amendă, trebuie a plăti posesorul actului care fie singur, fie prin judecătorie, va plăti percepătorului din circumscripția respectivă, taxa și amenda cuvenită.

1913 Decembrie

Judecător (s) G. ARONESCU

Raportul d lui judecător al Ocol. rural Slobozia-Cireși jud. Brăila, relativ la lipsurile constatate în aplicarea legii timbrului și observațiile personale făcute.

Principiul care trebuie să călăuzească pe legiuitor în materie de timbru, trebuie să fie: *echitate, claritate și simplitate*.

Echitatea este cel dântăi lucru care se cere, în mod imperios, în redactarea unei legi de impozite forțate cum sunt taxele de timbru. Căci aceste taxe, în genere, neavând alt scop decât îmbogățirea Statului în proporție cu îmbogățirea fiecărui individ, de câte ori această proporție nu va fi păstrată, o asemenea taxă va fi nedreaptă. Așa dar, aplicarea unui timbru proporțional la toate actele și acțiunile vieții individului, sunt drepte și justificate, față de neegalitatea socială ce există și va exista totdeauna. Această proporție ar putea varia, fiind socotită numai din sută în sută, fără a se calcula fracțiunile.

În acest scop s'ar înființa de Stat, timbre mobile, în măsura și cerința proporției necesară fiecărui act.

În ce privește judecătoriile de ocol, proporția ar fi de 20%; tribunale 40%; Curți de Apel 60%; Curți de Casație 80%.

Actualele taxe de înregistrare să fie păstrate așa

cum sunt, avându-se în vedere, însă, o proporție mai mică ca cea existentă.

Claritatea este de asemeni una din calitățile cerute în redactarea diferitelor articole din lege, pentru motivul că această lege este de strictă interpretare, nesuferind discuții. Ar trebui clarificate, odată pentru totdeauna, dacă procurile sunt mandate și la ce timbru trebuie supuse; dacă petițiunile de *anchete in futurum* sunt simple petițiuni ori acțiuni; dacă duplicatele actelor de partaj voluntar pentru pământ rural, cum și acele ale actelor de donațiune până la 300 lei, se bucură de aceeaș scutire de timbru ca și actul original, și, dacă sunt scutite și de timbrele autentificării; dacă prin donațiuni și înzestrări cu titlu de dotă, prevăzute în art. 49, se înțeleg înzestrările făcute de părinți și băieților ș. a.

Simplitatea în perceperea taxelor de timbru va fi un element necesar și sigur, atunci când aceste taxe nu vor fi împărțite ca azi pe clase, categorii și aliniate chilometrice. Se va ști că există o taxă de timbru proporțional și o taxă de înregistrare, pe care orice funcționar, fără multă trudă și rutină, le va putea aplica. Cu acest mijloc se vor evita atâtea contravenții la care, zilnic, sunt expuși magistrații și părțile litigante.

Ca chestii de detaliu ar fi de dorit—pentru înlesnirea părților și scurtarea termenelor la procese—următoarele:

- 1) Judecătorii, în genere, să poată anula timbre până la orice valoare, chiar în cazurile oprite și prevăzute de actualul art. 53 al. ult.
- 2) Când legea scutește de timbru, originalul unui act, să se întindă această scutire și la duplicate cum și la autentificare.
- 3) Tutelele cum și toate petițiunile relative la ele să fie scutite de taxe de timbru.
- 4) Procesele până la suma de 50 lei, la orașe, să fie scutite de timbre, iar, la sate, până la 300 lei, numai plugarii saraci, care sunt în prevederile art. 44 leg. timbrului, la din contră, ei să se bucure de scutire până la 50 lei ca la orașe.
- 5) Duplicatele, acțiunile, apelurile, opozițiile, etc să se facă pe acelaș timbru proporțional ca și actele originale.

25 Noembrie 1913

ȘTEFAN LEON
Judecător

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența de la 16 Noembrie 1912

Președenția d-lui M. JULIAN, președinte

Procurorul general de pe lângă Curtea de apel Iași cu A. Leizer
zis Rubin Solomon ș. a.

Calomnie prin foi volante imprimate Trimiterea lor prin poștă la diferite persoane.—Competința Curții cu jurați.—(Art. 105 din Constituție)

*Calomnia comisă prin foi volante imprimate, trimise prin poștă la diferite persoane, este un delict de presă, și ca atare de competența Curții cu jurați *).*

Decizia 2986/912.—Respins recursul făcut de d-l Procuror-general de pe lângă Curtea de apel din Iași contra deciziei aceleași Curți s. I No. 384 din 1912, dată în proces cu A. Leizer zis Rubin Solomon și altul.

Curtea,

Ascultând pe d-l Procuror M. Vidrașcu în concluziuni pentru casare.

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate de d-l Procuror-general al Curței de apel din Iași în următoarea cuprindere :

«Solomon Leizer zis Rubin Solomon și Isac Veisbuch, trimit mai multor persoane niște versuri obscene tipărite pe un petic de hârtie anonim fără arătarea tipografiei, în care se citesc cuvinte pornografice la adresa fiicei comerciantului Bercu Cleinerman, neiscălitate de nimeni. Aceste cuvinte obscene pornografice trimise atât persoanei pe care voiau a o ultragia, precum și la alte persoane ca să publice infamia, cu adresele netipărite, cu plicuri scrise de ambii inculpați, ar constitui faptul prevăzut și penat de art. 262 cod. penal, combinat cu art. 294 același codice».

«Tribunalul își declină competența susținând că în speță este o calomnie prin presă. Curtea în urma apelului ministerului public respinge apelul».

«Cerem casarea acestei hotărâri pe motivul că se dă o greșită interpretare art. 24 și 105 din Constituție, căci scrierile obscene răspândite prin mijlocul art. 294 cod penal, fie chiar imprimate și mai cu seamă având de scop a și bate joc de o anumită persoană, sunt delict de drept comun iar nu delict de presă și deci de competența tribunalelor ordinare»

«Legiuitorul nostru legiferând asupra delictului de presă a înțeles a proteja acea forță socială reprezentată prin foi imprimate zilnice sau periodice ce apar cu un scop bine determinat și care se numește de obicei a 4 a putere în stat».

«S'a dat atât la 1866 cât și la 1884 când s'a modificat constituția art. 24 și 105 din constituție, cuvântului de presă, înțelesul modern de ziaristică, pe care a voit a o proteja și încuraja de garanții, și astfel s'a opus la redactarea art. 24 care spune că presa nu poate fi supusă unui regim excepțional și că prin delict de presă trebuie să înțelegem — în sistemul legii noastre — numai acele infracțiuni care au fost comise prin intermediul sau mijlocul presei, sau ziaristicii, adică acelor foi de publicitate care intră în rândul celor ce reprezintă presa în sensul modern al cuvântului, nu însă

orice tipăritură foi volante, gravuri, pamflete anonime care rămân de competența tribunalelor ordinare fie că faptul ar constitui pe cel prevăzut în art. 262, fie că ar constitui o calomnie. Apoi conform deciziunii Inaltei Curți de casație No 2168/908 trebuie să zicem că nu este delict de presă când cineva contribuie numai la răspândirea publicației care cuprinde cuvinte obscene constituind adevărate pamflete contra bunelor moravuri ;

Având în vedere deciziunea supusă recursului ;

Considerând că art. 105 din Constituție stabilește că delictele comise prin presă vor fi judecate de Curtea cu jurați ;

Că, prin cuvântul «presă» se înțelege verice fel de imprimate, fie ziare, fie broșuri, fie placarde sau foi volante, destul să fie tipărite ;

Că astfel, o calomnie comisă prin foi volante imprimate este un delict de presă și ca atare de competența Curței cu jurați ;

Considerând, în speță, că întrucât se constată că inculpații Avram Solomon Leizer zis Rubin Solomon și Isac Veisbuch, prin foi volante tipărite, adresate prin poștă la diferite persoane, au imputat membrilor familiei Kleinerman fapte de natură a-i expune la ura sau disprețul semenilor lor, delictul de calomnie astfel cum a fost comis de inculpați, este un delict de presă și prin urmare cu drept cuvânt instanțele de fond și-au declinat competența de a judeca afacerea, fără a viola sau interpreta greșit art. 24 și 105 din Constituție, cum se pretinde prin motivele de casare ;

Că, de aceea, motivele invocate de d-l procuror general al Curței de apel din Iași urmează a fi respinse ca neîntemeiate ;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc ;

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III

Audiența dela 20 Februarie 1913

Președenția d-lui G. P. PETRESCU, președinte

Ministerul de Finanțe cu Wilhelmina Siebrecht, F. Siebrecht so
Conrad Schubert și H. Schubert

Taxe de înregistrare. — Act de desfacere a unei asociațiuni. Vânzări ce își fac coproprietarii între dânzii — Plata taxei de transmisiune. — (Art 47 al 2 l timbrului).

Din art. 48 al. 2 din l. timbrului rezultă că, ori de câte ori este vorba de o avere în indiviziune, cum este în cazul unei asociațiuni, dacă actul de partaj sau de desfacere cuprinde și vânzări ce și fac coproprietarii între dânzii, trebuie a se plăti taxa de transmisiune.

*Prin urmare, tribunalul este dator să examineze actul intervenit între părți și să constate dacă în realitate el nu cuprinde și o vânzare, când fiscul susține aceasta, iar nu să înlăture de plano această susținere a fiscalului, motivând în principiu că modalitățile dintr'o desfacere de asociație nu pot fi considerate ca vânzări *).*

Decizia 117/913.—Casată după recursul făcut de Ministerul de Finanțe, sentința No. 476/912, a tribunalului Ilfov s. IV, dată în proces cu Wilhelmina Siebrecht, F. Siebrecht soț, Conrad și H. Schubert.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat S. Rosental din partea recurentului Ministerul de finanțe în dezvoltarea motivelor de casare ; și

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 10/913 pag 120.

*) Acest rezumat a fost publicat în No. 27/913, pag. 324.

Pe d-l avocat Gr. Duca din partea intimaților în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare.

«Rea interpretare și violarea art. 47 al. II din legea timbrului, combinat cu art. 1530 c. civ. și exces de putere.

«Tribunalul hotărând că actul de desfacere dintre Conrad Schubert și Wilhelmina Siebrect având de obiect o desfacere de asociație și prin urmare de universalitate de drepturi și bunuri, modalitățile acestor desfaceri nu pot fi considerate drept vânzări și în consecință respingând cererea «Ministerului de a se impune numiților plata taxei de 30,0 «pentru vânzarea cuprinsă în numitul act, consistând în vânzarea a două treimi din averea imobiliară și mobilă a firmei făcută de Conrad Schubert și Wilhelmina Siebrect către Heinrich Schubert, a interpretat greșit și a violat în mod «fățiș dispozițiunile citatului text din legea timbrului, comi- «tând și un exces de putere»

Având în vedere că se constată din sentința supusă recursului că între intimații Conrad Schubert, Heinrich Schubert și Wilhelmina Siebrect intervenind în anul 1910 un act de desfacere a asociațiunii în nume colectiv, ce fusese contractată la 1900 pentru fabricarea de mărfuri de lână, fiscul a pretins că acest act de desfacere ar cuprinde în el și un contract de vânzare, consistând în vânzarea a două treimi din averea mobilă și imobiliară a firmei făcută de Conrad și Wilhelmina Siebrect către Heinrich Schubert și în consecință i-a urmărit pe aceștia conform legii de urmărire pentru plata taxei de 3 la sută datorită pentru această vânzare;

Că, în contra acestei urmăriri, făcându-se contestație de către cei urmăriți, tribunalul judecând-o ca instanță de apel, a admis-o și a anulat urmărirea, argumentând că fiind vorba de o desfacere de asociație și prin urmare o universalitate de drepturi și bunuri modalitățile acestei desfaceri nu pot fi considerate drept vânzări;

Având în vedere însă, că după art. 47 al. II din legea timbrului, vânzările făcute printr'un act de partaj sunt supuse la taxa de transmisiune când el se face asupra unuia din coproprietari pentru prețul aferent părților celorlalți coproprietari în imobil;

Că, de aici rezultă că ori de câte ori este vorba de o avere în indiviziune, cum este și în cazul unei asociațiuni, dacă actul de partaj sau de desfacere va cuprinde și vânzări ce își fac coproprietarii între dânsii, trebuie a plăti taxa de transmisiune;

Considerând că așa fiind, tribunalul în speță a săvârșit un exces de putere, când argumentează și pune în principiu, că în materie de desfacere de asociațiuni fiind vorba de o universalitate de drepturi, modalitățile stipulate nu pot fi considerate ca vânzări;

Că tribunalul era dator să examineze și să analizeze în speță actul intervenit între părți și să constate dacă în realitate el cuprinde și o vânzare așa precum se susține de fisc iar nu să înlăture de plano această susținere a fiscului, motivând în principiu că modalitățile dintr'o desfacere de asociație nu pot fi considerate ca vânzări;

Că așa fiind, motivul de casare este întemeiat și trebuie a fi admis, urmând a se casa sentința tribunalului;

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

TRIBUNALUL CIVIL DIN LILLE

— 11 Ianuarie 1912 —

Putere părintească. — Administrația legală. — Drepturi mobiliare. — Drepturile tatălui administrator legal. — Tranzacție. — Admisibilitate. — Art. 389 C. fr. (343 C. civ. rom.).

Tatăl administrator legal, în timpul căsătoriei, al bunurilor copilului său minor, nu este supus formalităților la care este supus tutorul.

În consecință, el are capacitatea de a face o tranzacție, decăteori este vorba de un drept personal mobil.

(Din *Recueil Philly*, anul 1913, p. 181).

OBSERVAȚIE. — Chestiunea decisă prin sentința a cărui sumar s'a reproduș mai sus, este controversată. Vezi asupra celor trei păreri ce s'au ivit, în această privință, în doctrină și în jurisprudență, D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, II, p. 500, text și nota 4. Vezi în sensul de mai sus, Cas. fr. Sirey, 1903, 1, 520; D. P. 1904, 1.196. Cpr. asupra acestei controverse, nota lui P. de Loynes în D. P. 92, 2, 233 urm; Planiol, I, 1714 și nota în D. P. 1902, 2, 377, etc.

N. R.

1) Soluție identică a aceluiaș tribunal (11 Iunie 1886). Vezi *Pand. Périod.* 86, 2, 293.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE 1)

CASATIE S. I

Recurentul Dumitru I. M. Cojocaru ș. a., prin d-l avocat Em. Oeconomu.

Intimatul D-r I. Șerbulescu ș. a., lipsă.

* *Daruri sub codul Caragea. — Dacă pentru dovedirea lor se cerea act scris. — Dovedirea lor prin martori.*

1. În partea IV cap. I din legea Caragea care se ocupă de daruri nu se prevede dacă darurile trebuie să se facă sau nu cu act scris; pe de altă parte în legea

Caragea, orice cerere se putea dovedi cu martori, actele scrise nefiind cerute în genere decât ad probationem iar nu ad solemnitatem.

Prin urmare, în lipsa unei dispozițiuni formale în legea Caragea care să ceară un act scris pentru existența darului, dovada lui se putea face și prin martori.

Așa dar, instanța de apel aplică greșit dispozițiunea din legea Caragea când respinge ca inadmisibilă proba cu martori invocată de părți pentru a dovedi existența unui act de dar din anul 1841. (*Cas. s. I, decizia No. 560, din 9 Octombrie 1913, prin care se casează decizia Curții de apel Craiova, s. I, No. 82/904*).

1) Deciziile ale căror spețe sunt însemnate cu steluță * prezentând o importanță juridică deosebită, vor fi publicate în extenso în numerile viitoare.

Recurentul Ministerul Domeniilor prin d-l avocat Ulubeanu.
Intimatul Dimitrie I. Paplica ș. a., lipsă.

Pensiuni. — Rețineri făcute din retribuțiuni plătite din fondul de material. — Restituirea lor ca fiind făcute fără cauză. — Art. 55 din legea pensiunilor.

2. După art. 55 din legea pensiunilor, retribuțiunile supuse la rețineri pentru pensie, se vor prevedea în articole speciale prin bugetele de cheltuieli ale diferitelor servicii ale statului, separat de alte cheltuieli de orice altă natură; că de aci rezultă că legiuitorul a înțeles să se facă rețineri pentru pensie numai dela retribuțiunile plătite din fondurile de personal, iar nu și dela acelea plătite din fondurile de material.

Pînă urmăre, cu drept cuvânt instanța de fond a obligat pe Ministerul Domeniilor să restituie unei persoane reținerile ce i s'a făcut din retribuțiunea ce acela primea dintr'un fond de material, ca fiind făcute fără cauză. (Cas. s. I, decizia No. 569, din 14 Octombrie 1913, prin care se respinge recursul făcut contra sentinței Trib. Ilfov, s. II, No. 771/912).

CASAȚIE S. II

Recurenta Ceata moșnenilor Corbi prin d-l avocat A. Eliescu.
Intimatul I. Maican prin d-l avocat I. Micășcu.

*** Hotărnicie. — Executarea ei. — Contestațiune. — Menținerea statului quo printr'o ordonanță prezidențială, până la judecarea contestației. — Art. 66 bis, pr. civ. și art. 31 Regulamentul hotărnicilor.**

1. Președintele tribunalului poate să hotărască, pe cale de ordonanță, dată conform art. 66 bis pr. civilă, menținerea statului-quo al posesiunii unui teren, când s'a făcut contestațiune contra executării unei sentințe de hotărnicie, conform art. 31 din regulamentul de hotărnicii, pentru a nu se periclita drepturile actualului posesor până la judecarea contestației. (Cas. s. II, decizia civilă No. 186, din 7 Octombrie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Tribunalului Olt, No. 154/913).

Recurentul I. C. Iorgulescu prin d-l avocat G. Angheliescu.
Ministerul Public prin d-l Procuror general Sc. Popescu.

*** Denunțare calomnioasă. — Imputarea unei crime. — Dacă instanța corecțională este în drept a cerceta temeinicia faptului imputat. — Art. 294 c. penal.**

2. Instanța chemată a judeca o denunțare calomnioasă poate cerceta temeinicia faptelor imputate de către denunțator, acesta fiind în drept să dovedească temeinicia faptului imputat, chiar când acest fapt ar fi o crimă de competența Curții cu jurați, de oarece după art. 294 c. penal urmărirea calomniei nu se suspendă până la rezolvarea procesului relativ la faptele imputate, decât atunci când se vor fi început urmăriri de către Ministerul public pentru faptele imputate și imputatorul cere suspendarea. În adevăr, dacă Ministerul public nu găsește de cuviință a face cercetări în privința faptului imputat, în acest caz judecarea denunțării calomnioase ar putea rămâne indefinit în suspensie. (Cas. s. II, decizia penală No. 2059, din 1 Octombrie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de apel București, s. IV, No. 14/913).

CASAȚIE S. III

Recurenta Maria Herăscu prin d-l avocat D. Comșa.
Intimatul N. Mischonznichy prin d-l avocat G. Elefteriu.

Apel nemotivat. — Acordarea unui termen spre a formulă și depune motivele. — Nedepunerea lor decât în ziua termenului al doilea. — Decădere din dreptul de a se jolosi de ele. — Respingerea apelului ca nemotivat. — Art. 333, 326 și 69 pr. civilă.

1. Din dispozițiunile art. 333 din codul de procedură civilă rezultă că, în afară de formele anume prescrise prin art. 326 și următorii din acelaș cod, pentru introducerea unui apel, toate celelalte rândueli prescrise pentru tribunalele de prima instanță se aplică și la apel.

După art. 69 pr. civ., neindicarea temeiurilor de fapt și de drept, pe cari se sprijină o cerere, îndrituește pe partea interesată a cere amânarea și comunicarea lor, fără a se putea face o a doua amânare pe acest motiv.

Prin urmăre, dacă s'a amânat odată procesul, pentru ca apelantul să formuleze și să depună la grefă motivele de apel și dânsul nu le-a depus decât în ziua înfățișării procesului la al doilea termen, prin acest mod de procedare dânsul nu s'a conformat îndatoririi pusă de Curtea de apel și a pierdut dreptul de a mai depune motivele; căci depunându-le cu ocazia înfățișării procesului la al doilea termen, partea intimată se găsește în neputință de a cunoaște motivele de apel, pentru a-și pregăti apărarea și nici nu poate fi obligată să mai sufere o nouă amânare spre a fi în măsură să răspundă la acele motive, așa că apelul urmează să se respingă ca nemotivat. (Cas. s. III, decizia No. 371, din 30 Septembrie 1913, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei comerciale a Curții de apel București, s. III, No. 30/912).

CADOUL cel mai frumos ce se poate face magistraților, avocaților, grefierilor și studenților în drept este:

Comentariile de drept civil ale d-lui profesor D. Alexandresco (12 vol. apărute);

Cursul de drept penal și Procedură penală al d-lui profesor I. Tanoviceanu (3 vol.);

Codicele civil adnotat și comentat de d-l avocat D. Neagu (2 vol. apărute);

Codul de comerț comentat de d-l profesor M. A. Dumitrescu (4 vol. apărute);

Codul de comerț adnotat de d-l consilier de curte Eft. Antonescu (2 vol. apărute);

Codul falimentelor adnotat de d-l judecător G. T. Palade.

Codul penal adnotat de d-nii Bădulescu & Ionescu. Prim-grefier și Grefier la casație;

Codul general al României de d-l consilier de curte Hamangiu (7 vol. apărute);

Repertoriul general de jurisprudență română, cuprinzând jurisprudența Înaltei Curți de casație pe 42 ani, de d-l avocat I. Barozzi (5 vol.);

Colecțiuni ale «Curierului Judiciar» de la 1894—1913.

Toate acestea sunt prevăzute în Catalogul de pe co-perta ziarului «Curierul Judiciar» și se servesc la cerere, elegant și solid legate, contra valoare sau ramburs, de d-l Codreanu la Depozitul cărților de drept al ziarului «Curierul Judiciar», București, Rahovei 5.

